

Governer Davey v glavnem napada C. I. O. in Lewisa, da hoče kontrolirati državo Ohio

Cincinnati, O. — Governer Davey, ki kandidira za ponovno izvolitev, je obdobje protikandidata Sawyerja, da ima ta glavno zaslonbo v kampanji od John L. Lewisa, načelnika CIO. Kot dokaz je navedel priporočilo CIO, ki se je izrekla za Sawyerja. "Ako Lewis ne more izvoliti governerja, ki bo pokoren njegovim volji," je rekel Davey, "potem je njegov program prelivanja krvi in nasilstva pri kraju v tej državi. Ako pa zamore izvoliti v tej državi svojo lutko, potem bo John Lewis gospodar države Ohio s svojimi komunističnimi zavezniki."

Zastopniki jeklarske družbe se zagovarjajo pred senatnim odsekom radi nastopa proti uniji

Washington, D. C. — Charles M. White, podpredsednik Republic Steel Corp. se je moral zagovarjati pred senatnim odsekom radi zoperstavljanja korporacije v priznanju delavske unije. White se je izjavil, da se je jeklarska družba radi tega brala priznati unioniziranje delavcev v jeklarski industriji, ker hotel imeti opravka z profesionalno unijo, katera tira s silo člane v pristop. "Ko je prišlo vprašanje za kolektivno pogajanje," je rekel White, "se nam je zdelo, da organizacija, ki mora preprečiti delavca, predno je pripravljen stopiti v unijo, ne dela za korist delavca."

Smrtna kosa
Po dolgi in mučni bolezni je preminila znana Helen Mersek, roj. Fakult, stara 38 let, stanujoča na 18701 Kildeer Ave. Tudi zapuščala žalujočega soproga Josepha, znanega kontraktorja in stavbenika in tri otroke, Josepha ml., Leo in Raymond, sestro Mary omož. Hrvatini, tri brate, Josepha, Frank in John, ki vsi živijo na Kildeer Ave. Ranjka je bila rojena v vasi Podturen, fara Toplice na Dolenjskem, kjer zapuščala očeta in več sorodnikov. Tudi je bivala 36 let ter je bila članica Slovenske ženske zveze v Euclid, O. Pogreb se vrši iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda na 452 E. 152nd St. Dan in čas pogreba naznanimo jutri. Bodi jih ohranjen blag spomin, preostali pa izrekamo naše iskreno sožalje.

Listnica uredništva
Naročniki. — Ko boste dosegli starost 65, let in boste upravičeni do federalne starostne pokojnine, jo boste dobivali, če ste plačevali v ta sklad. Minimalna vsota bo \$15.00 na mesec. Podpora dobivate, tudi če ste pred 65. letom izgubili delo in niste več plačevali, ampak ste plačevali poprej.

V Jugoslavijo
Mr. in Mrs. Frank Malnar, 1213 E. 167th St. gresta s hčerko Olgo na kratek obisk v Jugoslavijo. Odpotujejo jutri zjutraj. Želimo jim mnogo vesele zabave v stari domovini.

Governer Davey je poudarjal, da je geslo v kampanji, bo-li Lewis kontroliral državo Ohio, ali jo bo governer. To geslo sta pa vsilila v kampanjo Sawyer in Lewis. Lewis, ki je poplaval državo z denarjem za kampanjo in Sawyer, ki poljublja Lewisu roko in poklekuj pred Lewisovim prestolom.

Governer je rekel, da si Sawyer ne upa zanikati, da ga podpirajo radikali in komunisti, ker je to edina organizirana grupa, ki ga podpira. Nadalje governer trdi, da vodi Sawyerjevo kampanjo v Akronu plačani agentje od CIO, ki so nastanjeni v treh krajih.

Nadalje je na zaslišanju govoril Harry Wines, zastopnik Amalgamated unije v Warren, O., ki je izjavil, da so delavci nehali zahajati na seje potem, ko jim je govoril Jack Hughes iz tamkajšnje tovarne.

TROZVEZA PROTI DAVEYU
Columbus, O. — V političnih krogih se govori, da so se zvezali White, kandidat za senatorja proti Bulkleyu, Sawyer, kandidat za governerja proti Daveyju in Herbert Duffy, kandidat za državnega pravdnika, da skupno nastopijo proti governerju Daveyju, ki kandidira za ponovno izvolitev. Senator Bulkley se do zdaj ni vtičal v governersko kampanjo. Če se je pa Sawyer zvezal z Whitejem, potem bo najbrže tudi Bulkley napravil kako zvezo za lastno obrambo in bo nastopal v enotni fronti z governerjem Daveyem.

AVTO NI JAVNO VOZILO
Ako vzame kdo v Londonu prijatelja na svoj avtomobil in ta plača delno za gasolin in olje, je voznik kaznovan s \$100 globe za prvi slučaj. Za drugi slučaj plača \$250 in še zapor dobi zraven. Tako je neki delavec vozil tri svoje prijatelje na delo. Vsak mu je plačal tri šilinge na teden. Bil je obsojen, ker je rabil svoj avtomobil za javno transportacijo.

S kamniških planin
Mrs. Albina Novak in gospa županja Adlešič pošljata najlepše pozdrave vsem znancem s kamniških planin, kamor sta se zatekli pred letošnjo vročino. Albina, prinesi nam, če Ti ne bo odveč, nekaj mernikov planinskega zraka.

Governer Davey pride v nasebino

\$30 vsak četrtek za stare ljudi

Los Angeles, Cal. — V tej državi se je pojavilo novo gibanje, da se pribori starim in onemoglim ljudem pomoč za deževne dni. Dr. Irving Fisher je namreč začel s propagando, da se v Kaliforniji upelje postava, da dobe stari ljudje vsak četrtek od države ček za \$30. Za to peticojo, da pride, pred volitve pri novembarskih volitvah, se je podpisalo več kot en milijon oseb, dasi jih postava zahteva le 187.000.

Lokalni demokratje bodo odločili, na kateri strani bodo

Izvrševalni odbor regularne demokratske stranke bo imel v četrtek sestanek, na katerem bodo definitivno odločili, ali bodo podpirali kandidato Daveya ali Sawyerja. Računa se, da bo Cuyahoga okraj odločeval izid primarnih volitev demokratske liste, zato bo tudi precej važno, za katero stran se bo zavzelo vodstvo stranke.

Kot znano, so Daveyevi glavni voditelji tukaj oni, ki so na tem, da se vrže načelnika okrajne demokratske stranke, Gongwerja s prestola. Zato je pa Gongwer zagrozil, da bo podpiral Sawyerja, če Daveyevci ne odnehajo s svojim rovarjenjem. Zato se pa nagiblje vodstvo stranke bolj na Sawyerjevo stran.

Ako governer Davey želi, da se ne bo izrekla okrajna demokratska stranka direktno za Sawyerja in podprla njegovo kandidaturu, mora Davey odpoklicati svoja dva glavna maršala tukaj, Duffyja in Dorringtona. Ta dva sta namreč glavna voditelja upornikov, ki hočejo vzeti politično glavo Gongwerju.

Naj pride po uro
Na pikniku zbora Slovan je dobila zapestno üro, podarjeno od Frank Černeta, številka 244. Druga številka je 454. Ako se lastnik prve številke ne zgasi v teku 30 dni pri predsedniku zbora, Leo Lauslin, 16201 Parkgrove Ave., pride v poštev druga številka.

V MESTNI ZBORNICI BO ZOPET BOJ ZA NADVLADO

Councilman iz 9. varde, republikanec Ray C. Miller, je bil imenovan v šolski odbor in radi tega je izstopil iz mestne zbornice. Zbornica mu mora imenovati namestnika. Za to mesto se poganjata republikanec Joseph Eberling in Carl W. Fisher. Fisherja je porazil Miller pri zadnjih volitvah, torej bi se sodilo, da bo zbornica imenovala njega. Toda Eberling je pa vardni vodja 9. varde ter ima veliko zaslonbo pri republikanski mestni administraciji. Torej se bodo česali, predno se bo imenovalo enega ali drugega.

Pridite v četrtek na politični shod v S. N. Domu

V četrtek 21. julija se vrši ob osmih zvečer ogromen demokratski shod v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Navada je bila, da so se vršili politični shodi v slovenski nasebini zadnji večer pred volitvami. Letos je pa to nekoliko drugače in se bo shod vršil par tednov pred volitvami.

Vardni vodja 23. varde, Mr. John Mihelich, ki je aranžiral ta shod, je rekel, da je letos taka zmešnjava vsepovsod na političnem polju, da je dobro, da državljanji slišijo vse plati zvona in potem sami premislijo, kako in kaj ter volijo po svoji preudarnosti.

Na ta shod v četrtek pride kot glavni govornik ohijski governer Martin L. Davey. Governer vam bo veliko povedal in razčistil situacijo. Podal vam bo pravo sliko političnega položaja, ki je danes v naši državi.

Governer Davey je dober govornik in užitek ga je poslušati. Zato so prijazno vabljeni naši rojaki ne samo iz 23. varde, ampak iz vsega Clevelanda. Ta shod je namenjen vsem Slovincem v

PODALJSAN LOV

Washington, D. C. — Poljedelski oddelek zvezne vlade je dodal še 15 dni za lov na race, gosi in drugo pernatno divjačino. Tako traja ta sezona zdaj polnih 45 dni, namreč od 1. oktobra do 14. novembra v severnih krajih, od 15. oktobra do 28. novembra v srednjem pasu (ki vključuje Ohio) in od 15. novembra do 29. decembra v južnem pasu. Lovec ne sme imeti v repetirki več kot 3 naboje.

Pokojni pionir Turk

O pokojnem pionirju Louisu Turku, se nam sporoča še naslednje. Bil je star 80 let, v Clevelandu je bival 45 let; bil je še samec. Dolgo let je delal v American Steel & Wire Co. Stanoval je v svoji hiši na 14804 Thames Ave. V ponedeljek dopoldne je bil odpeljan v Glenview bolnico ter je še isti dan, zvečer ob 9:30 preminil. Bliznjih sorodnikov nima, pač pa ima bolj oddaljene in sicer Mrs. Mohar in Mrs. Pristov. Doma je bil iz Ravnika pri Loškem potoku. Pogreb se bo vršil jutri ob devetih zjutraj v cerkev sv. Vida iz pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek, 6016 St. Clair Ave. Naj ta naš pionir počiva v miru.

Delegacija društva sv. Ane

Društvo sv. Ane št. 4 SDZ je izvolilo sledeče delegatke: Frances Novak, Genovefa Supan, Mary Skuly, Frances Züst, Ivana Gornik, Paulina Žigman, Anna Erbežnik, Katarina Perme, Mary Bradač, Ivana Lube. Namestnice so: Mary Pristov, Jennie Stanonik, Jennie Oberstar, Jennie Pawali, Rose Bizjak, Eleanor Suhadolnik, Mary Schmidt, Frances Okorn, Mary Tekavc, Rose L. Erste.

Glavni stan 23. varde

Demokratska organizacija 23. varde je odprla svoj glavni stan na 7214 St. Clair Ave. Odprto je vsak večer od šestih naprej. Kdor želi kakršnihkoli informacij glede volitev, naj se oglasi tam in bo postrežen.

prvi vrsti in kdor drugi hoče priti, je tudi dobrodošel.

V časopisih se bere to in ono, napadanje sem in tje, namigavanja, natolevanje in opravljanje, kakor je to vedno pred vsako kampanjo. Državljan stori pametno, če se sam prepriča o resnici. To pa more storiti le, če posluša obe strani in si potem sam napravi sodbo.

Volivna pravica je največje orožje, ki ga imamo v tej deželi. S svojo glasovnico v roki kontroliramo vodstvo v deželi, državi, v okraju in v mestu. Državljanjski papir ni samo zato, da se ga obesi v okvir, ampak pred vsem za to, da se gre z njim ob vsakih volitvah na volišče.

Zato pa, državljani in državljanke, 23. varde in vseh drugih vard v mestu, pojdite v četrtek večer na politični shod v Slovenski narodni dom na St. Clair Ave. Predsednik shoda bo Mr. John L. Mihelich. Glavni slovenski govornik bo državni inženir Mr. Louis Drašler. Kot rečeno, govoril bo governer Davey in več drugih spretnih govornikov. Pred začetkom shoda bo igrala State Highway godba.

Lov samo na srne

Kot nam sporoča naš prijatelj Josip Skerl iz James City, Pa., bo letos v Pennsylvaniji odprt lov samo na srne in sicer od 28. novembra do 3. decembra. Mr. Skerl pravi, da je tako poročalo tamkajšno časopisje. Torej naši fantje letos ne bodo streljali rogačev. Srn je pa toliko, pravi Mr. Skerl, da je vse živo z njimi. Torej, pripravite se!

FINA OBLEKA

Marion, O. — Oni dan je nek uzmovič ukradel Floyd Seatonu hlače. Najbrže se mu je blago tako dopadlo in hlače so mu tako pristojale, da se je vrnil naslednjo noč in ukradel še telovnik in suknjico.

DIPLOMA ZA ŽENSKO

V Nemčiji so uvedli novost, ki se posebno ženskam dopade. Ženska, ki se izkaže na vse strani dobro gospodinjico, dobi od vlade diplomu kot "meisterhausfrau" (mojsterska hišna gospodinja). Ako hoče pa ženska dobiti tako diplomu in se z njo pohabati, mora napraviti tozadevno izkušnjo pri eni izmed nazijskih ženskih organizacij.

Udarec rebelom

Uporniki v demokratski stranki, ki so hoteli vreči Gongwerja s prestola, so dobili hudo udarec od sodnika Frank B. Daya, ki jim je prepovedal, da bi smeli rabiti ime "Democratic Executive Committee." Uporniki so namreč trdili, da smejo edino oni rabiti to ime, regularni demokratje pa trdijo, da ne. Sodnik Day je razsodil proti upornikiškim demokratom.

ZOPET NA DELO

Toledo, O. — Libbey Owens Ford Glass Co. je zopet odprla tri peči in vzela na delo 393 delavcev. Ti delavci so bili doma od 1. aprila letos.

Vlada Zedinjenih držav namerava preskrbeti zdravniško odpomoč potrebnim ljudem. To bi stalo vlado letno \$850,000,000

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je imenoval odbor, ki naj prouči način, kako bi se najboljše izpeljalo vladni načrt za odpomoč zdravniške oskrbe potrebnim ljudem v deželi. Proračun za to brezplačno odpomoč znaša \$850,000,000 letno. Ta vladna odpomoč bi se nanašala na brezplačno zdravniško pomoč, za bolnišnice, zdravila in za zobozdravilstvo.

Ta vladni odbor se je sestel na konferenci z delegati organizacije ameriških zdravnikov. Dr. Irvin Abell, predsednik zdravniške organizacije, je pobijal to vladno namero češ, da je neizpeljiva. Rekel je, da se nameravana zdravniška odpomoč ne more centralizirati, ker so v raznih okrajih povsod drugačne potrebsčine.

Na konferenci je bila brana poslanica predsednika Roosevelta, ki je naglašal, da je v deželi na milijone ljudi, ki nimajo svojih sredstev, da bi plačali za potrebno zdravniško pomoč. Vsled tega je pa nujno potrebno, da se upelje vladna pomoč, s katero bo omogočeno tudi ljudem brez denarnih sredstev, dobiti in plačati zdravnika in "zdravila."

Pokojni Albin Janc

Kakor smo že včeraj poročali, je po kratki bolezni preminil v mestni bolnici Albin Janc, star 16 let. Bil je rojen v Clevelandu, kjer zapuščala žalujoče starše, očeta Johna, ki je doma iz Mošenj pri Radovljici in mater Emro, roj. Zupančič, doma iz Blede, ter sestro Emro. Družina je stanovala dolgo let na Arcade Ave. Leta 1932 so začeli mlekarstvo, Mayflower Dairy na 68. cesti, katero so vodili tri leta. Potem so se naselili na 18217 East Park Drive, kjer še danes stanujejo. Pokojni Albin je bil član odraslega oddelka društva Modern Crusaders št. 45 SDZ. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob 8:30 iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152nd St. v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. in na Calvary pokopališče. Naj se veseli Albin v raskih višavah, preostali družini pa izrekamo naše iskreno sožalje.

Vlak ubil dva

Včeraj zjutraj je v težki megli vlak N. Y. C. povozil dva neznanca fanta, ki sta hodila po progi blizu 49. ceste mostu v Cuyahoga Heights. Ta del proge ondoto stanovalci rabijo za bližnjico, kadar gredo na delo.

Trupli mladecev so pozneje spoznali enega kot Harry Krupa, 3874 E. 54th St., drugega pa kot James Prucha, 3875 E. 54th St.

Vozniki za pijance

Denver, Colo. — Denverska policija je one noči ustavila avto, v katerem je bila očitno precej vesela, če ne pijana družba. Vsi pasažirji so priznali, da ga imajo pod kapo, le voznik je trdil, da je čisto trezen. Razložil je policiji tako, da on nikdar ne pije in da ga ta družba vselej najame za voznika, kadar gre na kak party. Voznik je povedal, da ima več dijakov višjih šol lep zaslužek s tem, da vozijo vesele družbe, a morajo sami garantirati, da ne bodo pili. To je zlasti ob sobotah večer. Tako policija ne more napraviti nič, ker je voznik trezen.

tero bo omogočeno tudi ljudem brez denarnih sredstev, dobiti in plačati zdravnika in "zdravila."

Dr. Hugh Cabot, član organizacije zdravnikov, se je pa izjavil, da se popolnoma strinja z vladnim načrtom, ker edino s pomočjo deželne vlade in državnih oblasti se lahko da zdravniška pomoč vsem ljudem v deželi.

V glavnem je predsednikov načrt ta, da bi krila vlada polovico vseh nastalih stroškov, ako se načrt izvede, polovico bi pa krile državne, okrajne in mestne oblasti. Nekaj denarja bi šlo za splošne zdravniške naprave, od katerih bi imel ves narod koristi. Nekaj denarja bi šlo pa za direktno pomoč potrebnim. Ustanovilo bi se deželne porodnišnice ter otroške bolnice in s tem denarjem bi se najelo za potrebne posebne specialiste, za katere zdaj nimajo denarja. Ustanovilo bi se zavode za pobijanje jetike, spolnih bolezni, malarije, kontrolno smrti vsled pljučnice in raka ter ustanovilo klinike za zobe. Od tega denarja bi se zidalo bolnice, kjer bi dobili potrebni brezplačno zdravniško oskrbo.

Irska zaplenila aeroplan ameriškemu letalcu

Dublin, Irska. — Douglas Corrigan, drzni ameriški letalec, ki je brez dovoljenja ameriške vlade poletel čez Atlantik, je danes brez letala. Aeroplan, ki je sicer vreden komaj \$900, je zaplenila irska vlada, da tako prepreči drznemu letalcu, da jo ne bi zopet tako na vsem lepem udaril nazaj v Ameriko po zračni poti.

Corrigan pa prosi, da naj se mu da letalo nazaj, ker bi rad poletel z njim v London in da pod nobenim pogojem ne namerava leteti nazaj v Zed. države, ampak da bo peljal letalo domov na parniku.

Med tem se pa ves svet čudi drznemu fantu, ki je tako kapitalno potegnil Amerikance, rekoč, da leti iz New Yorka v Kalifornijo, pa je pomotoma in po zavrtih pristal na Irskem. No, s svojo drznostjo si je nenadoma dobil sloves in ime. To pa šteje dandanes. Fanta gotovo čaka lepa bodočnost in bogastvo. Če ne pride sreča sama k tebi, ji poiđi nasproti, je njegovo geslo.

Pozneje je irska vlada ukazala colniskim oblastem, da vrnejo Corriganu zaplenjeno letalo, pa naj napravi z njim kar hoče. Pregledali so mu tudi tado, da je priletel na Irsko brez potnega lista in brez drugih formalnosti, ki jih morajo izpolniti potniki, zlasti pa prekoceanski letalci.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, for 6 months Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 168, Wed., July 20, 1938

Koncentracija bogastva

V svoji poslanici predsednik Roosevelt ni samo omenil namen take preiskave glede koncentracije bogastva, pač pa je podal tudi celo listo obtožb, tako da bo komisija takoj lahko šla na delo. Roosevelt je dejal, da se danes zbira narodno premoženje v rokah maloštevilnih in ki je brez primere v zgodovini. Za dokaz je ponudil uradne številke davčnega urada, ki kažejo kako daleč sega ta koncentracija. Samo en dokaz: 52 odstotkov premoženja vseh korporacij, ki prijavljajo svoja poročila vladi, je lastovanih po eni desetinki enega odstotka teh korporacij. Manj kot 5 odstotkov korporacij lastuje 87 odstotkov vsega premoženja vseh korporacij. Manj kot štirje odstotki vseh ameriških korporacij je vzelo 84 odstotkov vsega profita, ki so ga naredile skupne ameriške korporacije.

Posledica tega je, trdi predsednik Roosevelt, da je krivična razdelitev narodnega premoženja v Ameriki. 47 odstotkov vseh ameriških družin in posameznikov, je imelo v letu 1936, ki je tipično leto, zaslužek, ki je znašal manj kot \$1,000.00 na leto, na drugem koncu smo pa imeli en odstotek in pol družin v Ameriki, ki so zaslužile skupno toliko kot omenjenih 47 odstotkov. Tak položaj, pravi predsednik, ne dovoljuje kapitalu, da pride na površje, izpodrinja privatno konkurenco in obenem grozi politični demokraciji in svobodni trgovini in industriji.

"Fiksne industrijske cene, kontrolirane od maloštevilnih," je nadaljeval predsednik Roosevelt, "pomenijo manj dela za ljudi. Fiksne cene n. pr. prevladujejo v cementni in jeklarski industriji, in tu so z delom najbolj nazadovale. V industrijah pa, kjer je dovolj tekmovanja, niso samo cene ostale nižje, pač pa so tudi delavci bolj stalno zaposleni kot njih tovariši v industrijah, ki so dirigirane po monopolih."

Diktiranje cen, je nadalje izjavil Roosevelt, preprečuje razvoj zlasti v stavbinski industriji in na mnogih drugih poljih. Na primer, Zedinjene države naročujejo vsako leto za stotine milijone dolarjev vrednosti blaga. Industrije, ki so monopolizirane, stavijo skoro vse identične cene. Razlika je le v par dolarjih "radi lepšega." To znači, da so te industrije vse pod enim vodstvom, ki ne pripusti, da bi bil kdo cenejši. To je nasprotno ameriški ideji o industriji in businessu, in povprečni ameriški državljan, trgovec in delavec trpita radi tega.

Senator Borah, ki je član komisije, ki bo preiskovala monopol, se je že zaporedoma izjavil še bolj trpko kot predsednik. "Kako more," je dejal senator Borah, "zvezna vlada pomagati brezposelnim, ko monopolistične industrije takoj pograbi sleherni dolar, ki ga izplača vlada brezposelnim. Temu se mora narediti konec in zato sem jaz bolj kot kdaj prej, da privedemo krivce pred javnost in jim preprečimo nadaljnje poslovanje."

"Mi nikakor ne moremo pomnožiti nakupovalno moč ameriškega naroda, ako je med narodom in med monopolom sila, ki določa cene, ki jih morajo ljudje plačevati. Ozmimo se samo na jeklarsko industrijo. Leta 1929, ko je bil sleherni zaposlen, je bila cena toni jekla za \$7.00 manjša kot je danes. Kdo bo torej danes gradil in kupoval, ako monopol na umeten način drži cene kvišku. Jeklarski monopol se izgovarja, da plačuje danes višje cene delavcem! Toda komu jih pa plačuje? Dejstvo je, da je danes 300,000 delavcev manj zaposlenih v jeklarski industriji kot v letu 1929. In če je v letu 1929 jeklarska industrija imela do 20 odstotkov čistega dobička, kako ga ne bi imela danes 50 odstotkov, ko toliko več računa za jeklo in ima toliko manj delavcev radi modernih strojev, ki so izključili tisoče delavcev?!"

Enako je z drugimi industrijami, ki poslujejo na debelo in ki so si sorodne v proizvodnji blaga. Kompanije računajo visoke cene, toda zaslužka pa ne privoščijo delavcem. Dogovorjene so medsebojne, da o opustite tekmovanje in skupno nastopajo, da obdržijo toliko večje profite. Ta položaj je Roosevelt opazoval več let, dokler končno ni prišel do prepričanja, da je treba uvesti preiskavo, ki naj dožene fakta, nakar je od kongresa odvisno, da naredi gotove postavke, ki bodo znale v bodočnosti preprečiti enako zlorabo ljudskega zaupanja.

Preiskava bo imela na vsak način velik vpliv na bodočo politično in ekonomske dogodke v Zedinjenih državah.

Kaj pravite!

Največji in menda edini greh, ki so ga napravili governerju Daveyu, je, da pobira od državnih uslužbencev donaske za volivno kampanjo. Ampak ta sistem je upeljal politikar, ki je prvi kandidiral v deželi, bogzna kdaj. Najbolj čudno pri tem pa je, da ne vpijejo tisti, ki dajejo, ampak tisti, ki nimajo nič pri tem, ki samo mesažo otrobe. Kaj ne bi ti in pa jaz, ki sva brez dela, prav rada dala nekaj desetice vsaki dve leti za kampanjo, če bi dobila za to lepo državno službo ali pa delo? Menda ja!

BESEDA IZ NARODA

Pok. Andrej Žagarju v spomin

Cleveland (Newburg), O. — Dragi prijatelj in sobrat Andrej! Že dve leti je minilo, odkar si se poslovil od nas. Tvoji prijatelji Te imajo še vedno v mislih, ker si bil zvest in priljubljen. Vedno si rad kaj povedal, zares in za špas. Vedno si bil dobre volje in rad si zapel. Kako bi mogel to človek pozabiti. Tvoji prijatelji, ki pridejo v SND, se ozirajo vse naokrog, pa Andreja ni več tam. Da, tudi Dom Te močno pogreša. Saj si vedno zanj delal, od zore do mraka in cele noči. Bil si mu najboljši oskrbnik.

Društvu Zvon si bil oče. Zvesto si ga vodil in vnet si bil zanj. Nove člane si nabiral in peti si jih učil. Tudi pri igrah in prireditvah si bil vedno zaven, z njimi delal in jih bodril.

Dragi in nepozabni Andrej! Vsi Te močno pogrešamo. Dve leti sta minili, a spomin na Te je še vedno svež. Saj si bil vsakemu prijazen. Težko je človeku, ki izgubi dobrega prijatelja, kot si Ti, Andreje, vedno bil. Vselej, kadar odprem mašno knjigo, vidim Tvojo sliko, spominček s Tvojo sliko, se mi obudi žalost v srcu za Teboj, prerano umrlim. Na eni strani stoji zapisano: V spomin prerano umrlega Andreja Žagarja, 20. julija 1936. Na drugi strani pa je slika Križanega, ki je za nas umrl, da nas reši večne smrti. To je upanje za nas vseh. Kateri veruje, ne bo umrl ampak bo živ, četudi umrje. To je za nas tolažba in upanje, da se še vidimo. Potem ne bo več ločitve, ampak veselo snidenje, ki traja večno.

Vsi vemo, da si bil deloven povsod, kjer je bilo treba. Vedno si kaj poročal v časopisih in vabil. Tvojem vabilu smo se pa tudi radi odzvali in bil je vedno uspeh. Naj pristavim še to. Samo kratki dnevi so nam še odločeni. Danes meni, jutri tebi. Tako poje zvon. Pride gotovo čas, ko se bomo morali ločiti od tega sveta in bomo šli v večnost. Spominimo se pokojnega večkrat v molitvi. To je naša dolžnost. Saj je bil on naš prijatelj in prijatelj vseh. Njegov spomin naj ostane med nami za vedno.

A. Meljač.

Nova podružnica Slovenske moške zveze

Cleveland (Collinwood), O. — Kakor je bilo že omenjeno v tem listu, da se vrši ustanovna seja podružnice Slovenske moške zveze, ki bi dobila številko 3, se je tudi vršila in sicer 15. julija v Slovenskem domu na Holmes Ave. Izmed 27 ustanoviteljev je bilo navzočih 12 članov.

Da se ni seja vršila dva dni prej, kot je bilo namreč povedano, ne vem drugega vzroka kot silno vročino, ki je takrat vladala. Tako so se ljudje rajši zunaj hladili kot sedeli v dvorani. Vseeno pa se je še isti večer zunaj na dvorišču vpisalo nadaljnjih devet članov. Tako šteje podružnica št. 3 v začetku poslovanja 27 članov.

Seja v petek je bila precej živahna in videti je bilo veliko zanimanja za podružnico. Vse je izgledalo, da bi najraje kar piknik aranžirali ali kaj podobnega. Ker smo pa šele začeli tudi z majhno blagajno, smo morali za enkrat odnehati, dokler si blagajna ne odpo-

more. Članstvo je določilo 30 centov mesečnine. Apelira se na rojake, da pristopajo, da blagajno nekoliko podpremo in da bo več korajže.

V odbor so bili izvoljeni sledeči: Predsednik Anton Rudman, 719 E. 157th St., podpredsednik Anton Koren, 15912 Saranac Rd., tajnik Chas. Benevol, 16007 Holmes Ave., blagajnik Frank Pirc, 16102 Holmes Ave., zapisnikar Martin Valetic, 16100 Saranac Rd. Nadzorni odbor: Joseph Majce, Andrew Yankovich, Andrew Bradach.

Seje se vršijo vsak četrti petek v mesecu ob 7:30 zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Prihodnja seja se vrši 26. avgusta, na kateri se pričakuje, da se članstvo podvoji. Asesment bom pobiral 24. in 25. v mesecu od 6 do 8 zvečer v Slov. domu na Holmes Ave. Pozdrav vsem članom, Chas. Benevol.

Tebi, dragi Andrej Žagar ob 2. obletnici smrti

Cleveland (Newburg), O. — Doba dveh let ni dolga, ali vendar se nam še danes krči srce, ko poteka drugo leto, odkar si nas zapustil Ti dragi, nikdar pozabljeni Andrej. Še danes mi zvenijo po ušesih besede pesmi, ki jo je pelo društvo Zvon ob Tvoji krsti:

Oj večer je že,
zvezde se bleste,
ti pa se zamujaš,
v srcu strah mi vzbujáš;
ljuba brez miru,
čaka v koči tu...

Tako še danes zveni: ona čaka od zore do mrake. Zraven pa Tvoji trije ljubljenci. Pa Te ni in ni. Kako si pogrešan, ve le oni, ki Te je v resnici ljubil. Ve pa tudi Tvoja dobra in blaga družina, da ni vse zlato, kar se sveti, kakor poje ti sta pesem o našem Gospodu: Vsi so me zdaj zapustili. Tako je tudi revni zemljan vse pre-naglo pozabljen.

In vsa svečava vrhu
groba blede,
ne odpre ti
vekomaj pogleda.

Tako boš ostal med nami, dragi Andreje, v sladkem in večnem spominu, zdaj in vselej, dokler bo stala stavba narodnega doma z glesom: Za narod in dom. Za to geslo je živel tudi Tvoje srce. Zato Ti danes tudi kličemo s pesnikom Antonom Medvedom:

Srečo večno naj ti On prisodi,
ki zaman iskal si je tedi.

Vas pa, ki boste brali te vrstice, prosim samo tole, pošljite tje gor svoje srčno voščilo: Bog mu bodi večni plačnik, zdaj in vselej. Na svidenje tam gor, Andrej.

France iz doline.

Moravčani, pozor!

Zadnje poletje se je mudil na obisku v stari domovini Anton Uss, ki ima konfekcijsko trgovino na 6502 Superior Ave. Mudil se je v svojem rojstnem kraju, v Moravčah pri Domžalah na Gorenjskem. Po dolgih letih se je zopet srečal s prijatelji in znanci, s katerimi je kot krojaški vajenec v trgu Moravče prebil marsikatero družabno in veselo uro. Pot ga je seveda peljala tudi k njegovemu nekdanjemu šolskemu učitelju g. Janku Tomanu, sedaj šolskemu nadzorniku v pokojku, o katerem vemo vsi, ki smo doma iz moravške doline,

da se je vedno neumorno trudil za kulturno in gospodarsko povzdigo Moravč in njegove okolice. Mož je danes v visoki starosti, ampak še vedno je čil in delaven v delu za izboljšanje ljubljene mu moravške doline.

Janko Toman je delal za naš rodni kraj z dejanji. On je bil tisti, ki je organiziral prvo posojilnico v Moravčah ter marsikatega kmeta rešila iz klešč privatnih oduhov; ustanovil je požarno brambo, prvo pevsko in izobraževalno društvo, in bilo je zopet pod njegovim vodstvom, da so Moravč dobile lepo stavbo z imenom Zadrugi dom, v katerem se je nahajala dvorana za predstave in koncerte. Mladino v šoli je poleg rednega pouka učil mnogih koristnih reči; učil nas je, kako ceniti sadje, dobival in zastoj deli sadike in celo hodil po domah ter navduševal ljudi k izboljšanju kmetijstva. Mnogi izmed nas takrat nismo razumeli, kako važno je bilo poljudno vzgojno delo, ki ga je vršil naš sedaj stari učitelj za naš rodni kraj, ampak če danes pomislimo, koliko se je trudil, bomo gotovo priznali, da je bil nadučitelj Toman tiista sila, ki je v prvi vrsti potiskala kolo napredka v moravski dolini.

Zadnja ideja g. Toman je javno kopališče, ki se ima zgraditi v Zalogu tik moravškega trga. Z delom na kopališču se je že začelo, ampak ker je zmanjkalo sredstev, sedaj stvar počiva. O stvari je govoril z g. Tomanom naš ožji rojak Uss in oba skupaj sta bila mnenja, da bi se morda "moravski mački" v Clevelandu in drugod po Ameriki spomnili svojega rojstnega kraja ter mu pomagali do ustanove, ki bi bila velikega pomena za zdravje in sanitarnost njegovega prebivalstva.

Vse Moravčane se tem potom prosi, da po možnosti prispevajo v sklad za dovršitev kopališča v Moravčah ter prispevke izročijo ali pošljejo na podpisane.

O nas Moravčanah se v Ameriki bolj malo sliši, dasiravno nas ni tako malo, pokažimo torej ob tej priliki, da še nismo pozabili kraja, kjer smo prebili svoja mlada leta. Razveselimo našega starega učitelja in pokažimo svojim očim rojakom v stari domovini, da smo jim pri volji nekoliko pomagati v delu za napredek svojega kraja.

Odbor:

Anton Uss.

Slovenski "new deal" demokrati klub

Tako se imenuje klub v 32. vardi, ki je zrevoltiral nad obstoječimi razmerami v Clevelandu po zadnjih volitvah. Program tega kluba je bil sčistiti pojme o principih, katere zasleduje stranka pod spretnim vodstvom našega predsednika Zed. držav. Omenjeni klub je že pred več meseci indorsiral za gvernerja države Ohio Charles Sawyerja ter se bo tudi udeleževal v kampanji. Podatki o tem bodo v kratkem objavljeni v listih. Kar se tiče 32. varde, imamo zaznamovati Collinwoodčani zelo lepo pridobitev.

Po zaslugi vložene resolucije councilmana A. Vehovca, se je končno nakup Wildwood parka vzh. od Euclid Beach odobril. Da bodo rojaki vedeli, kje je to, bom pojasnil, da se steka potok, ki se vije mimo ali pod 185. cesto v jezero poleg parka. Ob ustju tega potoka ali na prostoru sedanjega parka so se naselili prvi belokožci v bližini današnjega Clevelanda.

Ta park je bil že takrat pororišče prve industrije, ko so pričeli graditi čolne in ladje za jezersko plovo. Park bo po mestni vladi v kratkem počiščen ter oddan publiki. Ker sem imel priložnost, da sem z mestnimi uradniki ogledal to novo pridobitev, smatram umetno, da že sedaj opozorim rojake, da se poslužijo te najkrajše zemlje na vzhodni strani mesta.

V Collinwoodu imamo pa še eno nadlogo, ki je vredna, da se jo obelodani. V 32. vardi imamo za mestnega zastopnika Mr. A. Vehovca. Izvoljen je bil po volivcih našega in tudi drugega naroda. Koliko je za nas napravil in koliko bi moral napraviti, bomo imeli račun, ko nas bo ponovno vprašal za glasove. Imamo pa tudi starokopitne ljudi, ki se sicer imenujejo republikanci, ampak so se slabši. Ljudje, ki so nas klicali z raznimi poniževalnimi imeni nekaj desetletij nazaj, si danes tega ne upajo narediti iz vidnega razloga, ker od nas živijo. Strupeno zavist pa kažejo ob vsaki priliki in najhujše jim je to, ker imamo Toneta Vehovca za councilmana. V mislih imam urednika neke trgovske flike, ki jo zastopj mečejo po stopnicah hiš, pa imajo napisano, da imajo 12,000 cirkulacije. Blatenje od strani tega urednika na našega mestnega zastopnika je zadnje čase doseglo že vrhunec, ter je očitno, da je v ozadju nekaj drugega in to drugo poznamo. Rojak, ki pomagaš v tem poslu, igraš Judežovo vlogo, torej prenehaj!

Slovenci in rojaki, mi imamo svoje domače tiskarne. Kadar kaj potrebujete, pojdite tje, kamor spadate. Ali se bomo pustili takim ljudem ponizovati? Posebno mi v Collinwoodu še nismo pozabili naših prejšnjih zastopnikov. Naj bi nam dotični urednik pojasnil, zakaj je bil naš prejšnji zastopnik, Wm. Potter, ustrelen? Zakaj se je kupilo za mesto kos zemlje na St. Clair in 147. cesti, ki še danes nima pomena? Mar mu je hudo, ker so zaprli raketirje? Veste, tisti časi so minili.

Ako A. Vehovec ni ničesar napravil, kakor praviš, pa povej, kaj so napravili njegovi predniki republikanci! Le spomni se, kako sramotne stvari so se dogajale, ko so bili tvoji somišljeniki na krmlu v Collinwoodu. Ali so bili pošteni napram narodu? Piši torej o tistih, Mr. Vehovca pa pusti v miru, ker ga je po večini izvolil naš narod v mestno zbornico. Rojaki, vi pa prenehajte imeti opravka z ljudmi, ki nas zaničujejo.

Collinwoodčan.

Andrej Gabršček na zadnji poti

Ono soboto je Ljubljana spremlila k zadnjemu počitku Andreja Gabrščka. Za nas je to dovolj povedano in odveč so še navedbe vsega, kar je Gabršček bil, saj to vsi prav dobro vemo, najbolj pa oni, ki so mu stali ob rami, ko je v živahnostjo in vsmo, ves vnet za sveto slovensko stvar in v svesti si slovenske moči, vihtel svoj meč proti sovražniku, ki je in še z dneva v dan oblega naše domove, da ni niti za trenutek mogel stopiti iz bojnih vrst, kaj šele če je stal na čelu te borbe, kot je naš Andrej. Še, ko je moral zapustiti bojnišče, ni odnehal in je z zadnjimi močmi do zadnjega kot veterana, trdno stal med prvimi, ki jim je življenje Slovencev tam preko, vse.

Toda sredi dela, ki si ga je še začrtal se je poslovil naglo. Na delovni mizi so še ostale odprte zadnje strani njegove

ga rokopisa, ki ga je skrbno pregledoval in v katerih naj bi opisal razvoj Trsta in Istre, povedal zlasti to, da je bival in biva tod naš rod. Mogoče bo prišel čas, ko bomo to delo brali in se bo tako morda po njegovi smrti izpolnila njegova zadnja želja, ko bo dal Slovincem knjigo o vprašanju, ki je pri nas tako zanemarjeno.

Njegovo trudo telo počiva na pokopališču na Viču med mnogimi rojaki, katerim ni bilo dano, da bi doživeli v svojem življenju vsaj malo svetlih trenutkov. Vse življenje so morali stati v boju in na preži, ne da bi se vsaj malo odpočili.

Pogreb Andreja Gabrščka je bil lep in časten a emigrant-ski in zgledalo je kakor, da bi njegovo delo ne bilo dragocene za vse Slovence, to in onstran meje...

Pred mrtvašnico se je pred krsto poslovil od uglednega rojaka šolski nadzornik v. p. g. Urbančič, ki je v vznesenih besedah slavil Gabrščkovo življenjsko delo in vsmo, ob kateri so se užigala srca slovenske mladine na Goriškem pred vojno.

Življenje naglo preminulega publicista g. Andreja Gabrščka je lep kos kulture in politične zgodovine predvojne Goriške. Po rodu iz Kobarida, metropole Gregorčičevega planinskega raja, je pokazal že v mladostnih letih izredno nadarjenost in zanimanje za politične, kulturne, gospodarske in socialne pojave v našem življenju. Na učiteljsku v Kopru, tem italijanskem gnezdu ob sinjem Jadranu, se je naučil ljubiti svoj rod in dom in tedanji njegov profesor, sedaj že pokojni istrski narodni buditelj in voditelj Vjekoslav Spinčič je postal njegova zvezda vodnica v vsem njegovem poznejšem javnom udejstvovanju. Že kot mlad učitelj v Bovecu, Kobari-du in na Livku ob tedanji najbližji beneški meji je Gabršček živahno dopisoval v napredne slovenske in slovanske liste, ki so propagirali slovansko vzajemnost, in se je naučil tudi več slovanskih jezikov.

Nato je zapustil učiteljski stan, se nastanil v Gorici in se popolnoma posvetil politiki, novinarstvu in publicistiki. Razvijal je kar obudovanja vredno vsestransko delavnost in postal kmalu vodilni politik napredne in nacionalne linije na Goriškem. Vse njegovo delovanje je imelo že v tedanji dobi za edino smernico — jugoslovensko edinstvo.

Ustanovil je v Gorici svojo lastno Goriško tiskarno, v kateri je tiskal in izdajal "So-čo," "Primorca," Slovensko, Salonsko in Svetovno knjižnico, "Vedo," "Talijo," "Knjižnico za mladino," "Venec slovanskih povesti." "Kažipot po Goriškem," nebroj beletrističnih in strokovnih knjig. Znal je navduševati mladino za narodno delo in je ocenjeval njegovo prizadevanje za biološkega, psihološkega, prosvetnega in socialnega vidika. Obrazoval je delovni program goriškega obrtništva, mu podajal vse smernice in ga bodril k najpopolnejši narodni zavednosti. Zbiral je sodelavce po vsem slovenskem in slovanskem svetu ter podajal migljaje v vsakemu narodno obrambnem delu.

Vsestransko je bilo njegovo nacionalno, publicistično in socialno politično delo. Gabršček je pisal ognjevite članke gospodarske, kulturne, socialne in politične vsebine, ki so bili prežeti ljubezni do roda in doma in veseloslanstva. Nabiral je med našimi Gorjani na Kobariškem narodne pravljice in narodno blago ker je vedel, da se v njem spoznava preteklost sedanost in bodočnost naroda. (Dalje na 3. strani)

ŽUTI

Po nemškem izvirniku K. Maya

"Gospod," je pravil, "ne kesam se, da sem milostno vih-tal bič! Ni slab dečko, tale vaški bekdži, in žal bi mi bilo, če sem nežna čuvstva njegovega sedala preveč razburil."

V tej prelepi deželi je vsak človek junak, pa le tako dolgo, da ne okusi biča."

VI.

Medvedova sled.

Dobro uro smo se zamudili v gostoljubnem Glogoviku. Solnce se je že nagibalo k zatonu.

Pokoren naročilu svojih zav-zveznikov nas je konakdžija pe-ljal k Junaku. Pri njem bi naj prenočili.

Naredil sem se, kot da ni-česar ne vem, in vprašal vod-nika:

"Pozno bo —! Kje bomo pre-nočili?"

"Pri Junaku. Bolje bode-te spali ko v Glogoviku."

"Kdo je Junak?"

"Oglar je. Lepo hišo ima v gorah in oglje vozi napredaj v mesta in vasi."

Je le bil Šarkov pomočnik. Vse bliže smo prihajali nevar-nemu Šarki, ki je bil "dlakast ko opica in je imel zobe ko panter," kakor je pravil delo-vodja, čobanov sin.

"Kako daleč je še do Juna-ka?"

"Še pred večerom bomo pri-speli."

"Pa nas bo vzel pod streho?"

"O, zelo dobrodošli mu bo-dete!"

Več nisem smel vprašati. Moral si je misliti, da mu po-pohoma zaupamo.

Jezdili smo po gorski pla-noti, pred nami pa so se že kopičili močnejši gorski masi-ve Šar planine. Bližali smo se njenemu jugozapadnemu delu, ki ga oblivali mrzli valovi Čr-nega Drina. Z njim se združijo gori Beli Drin in združeni Drin krene po tesnih doli-nah na zapad k Jadranskemu morju, našemu cilju. V treh dneh smo lahko bili v Skadru.

Ali bomo prispeli —?

Vse više smo stopali, nebo-tični vrhovi so nas obdali. Vili smo se po soteskah, konji so plezali čez skale, se vzpenja-li čez mogočno debela, ki jih je vihar vrgel s strmine. Po-časno smo potovali in mestoma se je soteska tako stisnila, da smo morali jezdit v nizu. Ko smo morali jezdit v nizu. Ko smo morali jezdit v nizu. Ko smo morali jezdit v nizu.

Več nisem smel vprašati. Moral si je misliti, da mu po-pohoma zaupamo.

Jezdili smo po gorski pla-noti, pred nami pa so se že kopičili močnejši gorski masi-ve Šar planine. Bližali smo se njenemu jugozapadnemu delu, ki ga oblivali mrzli valovi Čr-nega Drina. Z njim se združijo gori Beli Drin in združeni Drin krene po tesnih doli-nah na zapad k Jadranskemu morju, našemu cilju. V treh dneh smo lahko bili v Skadru.

Ali bomo prispeli —?

Vse više smo stopali, nebo-tični vrhovi so nas obdali. Vili smo se po soteskah, konji so plezali čez skale, se vzpenja-li čez mogočno debela, ki jih je vihar vrgel s strmine. Po-časno smo potovali in mestoma se je soteska tako stisnila, da smo morali jezdit v nizu. Ko smo morali jezdit v nizu. Ko smo morali jezdit v nizu.

Več nisem smel vprašati. Moral si je misliti, da mu po-pohoma zaupamo.

Jezdili smo po gorski pla-noti, pred nami pa so se že kopičili močnejši gorski masi-ve Šar planine. Bližali smo se njenemu jugozapadnemu delu, ki ga oblivali mrzli valovi Čr-nega Drina. Z njim se združijo gori Beli Drin in združeni Drin krene po tesnih doli-nah na zapad k Jadranskemu morju, našemu cilju. V treh dneh smo lahko bili v Skadru.

Ali bomo prispeli —?

Vse više smo stopali, nebo-tični vrhovi so nas obdali. Vili smo se po soteskah, konji so plezali čez skale, se vzpenja-li čez mogočno debela, ki jih je vihar vrgel s strmine. Po-časno smo potovali in mestoma se je soteska tako stisnila, da smo morali jezdit v nizu. Ko smo morali jezdit v nizu. Ko smo morali jezdit v nizu.

Več nisem smel vprašati. Moral si je misliti, da mu po-pohoma zaupamo.

Jezdili smo po gorski pla-noti, pred nami pa so se že kopičili močnejši gorski masi-ve Šar planine. Bližali smo se njenemu jugozapadnemu delu, ki ga oblivali mrzli valovi Čr-nega Drina. Z njim se združijo gori Beli Drin in združeni Drin krene po tesnih doli-nah na zapad k Jadranskemu morju, našemu cilju. V treh dneh smo lahko bili v Skadru.

Ali bomo prispeli —?

Vse više smo stopali, nebo-tični vrhovi so nas obdali. Vili smo se po soteskah, konji so plezali čez skale, se vzpenja-li čez mogočno debela, ki jih je vihar vrgel s strmine. Po-časno smo potovali in mestoma se je soteska tako stisnila, da smo morali jezdit v nizu. Ko smo morali jezdit v nizu. Ko smo morali jezdit v nizu.

Več nisem smel vprašati. Moral si je misliti, da mu po-pohoma zaupamo.

Jezdili smo po gorski pla-noti, pred nami pa so se že kopičili močnejši gorski masi-ve Šar planine. Bližali smo se njenemu jugozapadnemu delu, ki ga oblivali mrzli valovi Čr-nega Drina. Z njim se združijo gori Beli Drin in združeni Drin krene po tesnih doli-nah na zapad k Jadranskemu morju, našemu cilju. V treh dneh smo lahko bili v Skadru.

Ali bomo prispeli —?

Vse više smo stopali, nebo-tični vrhovi so nas obdali. Vili smo se po soteskah, konji so plezali čez skale, se vzpenja-li čez mogočno debela, ki jih je vihar vrgel s strmine. Po-časno smo potovali in mestoma se je soteska tako stisnila, da smo morali jezdit v nizu. Ko smo morali jezdit v nizu. Ko smo morali jezdit v nizu.

Več nisem smel vprašati. Moral si je misliti, da mu po-pohoma zaupamo.

Jezdili smo po gorski pla-noti, pred nami pa so se že kopičili močnejši gorski masi-ve Šar planine. Bližali smo se njenemu jugozapadnemu delu, ki ga oblivali mrzli valovi Čr-nega Drina. Z njim se združijo gori Beli Drin in združeni Drin krene po tesnih doli-nah na zapad k Jadranskemu morju, našemu cilju. V treh dneh smo lahko bili v Skadru.

Ali bomo prispeli —?

Vse više smo stopali, nebo-tični vrhovi so nas obdali. Vili smo se po soteskah, konji so plezali čez skale, se vzpenja-li čez mogočno debela, ki jih je vihar vrgel s strmine. Po-časno smo potovali in mestoma se je soteska tako stisnila, da smo morali jezdit v nizu. Ko smo morali jezdit v nizu. Ko smo morali jezdit v nizu.

Več nisem smel vprašati. Moral si je misliti, da mu po-pohoma zaupamo.

Jezdili smo po gorski pla-noti, pred nami pa so se že kopičili močnejši gorski masi-ve Šar planine. Bližali smo se njenemu jugozapadnemu delu, ki ga oblivali mrzli valovi Čr-nega Drina. Z njim se združijo gori Beli Drin in združeni Drin krene po tesnih doli-nah na zapad k Jadranskemu morju, našemu cilju. V treh dneh smo lahko bili v Skadru.

Ali bomo prispeli —?

Vse više smo stopali, nebo-tični vrhovi so nas obdali. Vili smo se po soteskah, konji so plezali čez skale, se vzpenja-li čez mogočno debela, ki jih je vihar vrgel s strmine. Po-časno smo potovali in mestoma se je soteska tako stisnila, da smo morali jezdit v nizu. Ko smo morali jezdit v nizu. Ko smo morali jezdit v nizu.

Več nisem smel vprašati. Moral si je misliti, da mu po-pohoma zaupamo.

Jezdili smo po gorski pla-noti, pred nami pa so se že kopičili močnejši gorski masi-ve Šar planine. Bližali smo se njenemu jugozapadnemu delu, ki ga oblivali mrzli valovi Čr-nega Drina. Z njim se združijo gori Beli Drin in združeni Drin krene po tesnih doli-nah na zapad k Jadranskemu morju, našemu cilju. V treh dneh smo lahko bili v Skadru.

Ali bomo prispeli —?

Vse više smo stopali, nebo-tični vrhovi so nas obdali. Vili smo se po soteskah, konji so plezali čez skale, se vzpenja-li čez mogočno debela, ki jih je vihar vrgel s strmine. Po-časno smo potovali in mestoma se je soteska tako stisnila, da smo morali jezdit v nizu. Ko smo morali jezdit v nizu. Ko smo morali jezdit v nizu.

Več nisem smel vprašati. Moral si je misliti, da mu po-pohoma zaupamo.

Jezdili smo po gorski pla-noti, pred nami pa so se že kopičili močnejši gorski masi-ve Šar planine. Bližali smo se njenemu jugozapadnemu delu, ki ga oblivali mrzli valovi Čr-nega Drina. Z njim se združijo gori Beli Drin in združeni Drin krene po tesnih doli-nah na zapad k Jadranskemu morju, našemu cilju. V treh dneh smo lahko bili v Skadru.

Ali bomo prispeli —?

Vse više smo stopali, nebo-tični vrhovi so nas obdali. Vili smo se po soteskah, konji so plezali čez skale, se vzpenja-li čez mogočno debela, ki jih je vihar vrgel s strmine. Po-časno smo potovali in mestoma se je soteska tako stisnila, da smo morali jezdit v nizu. Ko smo morali jezdit v nizu. Ko smo morali jezdit v nizu.

Več nisem smel vprašati. Moral si je misliti, da mu po-pohoma zaupamo.

Jezdili smo po gorski pla-noti, pred nami pa so se že kopičili močnejši gorski masi-ve Šar planine. Bližali smo se njenemu jugozapadnemu delu, ki ga oblivali mrzli valovi Čr-nega Drina. Z njim se združijo gori Beli Drin in združeni Drin krene po tesnih doli-nah na zapad k Jadranskemu morju, našemu cilju. V treh dneh smo lahko bili v Skadru.

Ali bomo prispeli —?

JOŽE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Njegovo slavno ime in pa vla-darski naslov so si potem pri-zvzeli tudi drugi vladarji ter se imenovali cesar in imperator.

Ko sem gledal na nekdanji trg Cezarja, ter gledal na osam-ljeno stebrovje, ki še stoji kot ostanek od slavnega poganskega templja, ki nemo oznanjuje nekdanjo slavo, sem pri tem mi-slil na slavnega Rimljana Ce-zarja in njegovo tragično smrt.

Koliko je on storil za svojo državo! Vse, kar je pač mogel, v miru in vojni. A plačilo? Nož v srce! Tako plačuje svet. Za-to ni čudno, če so mnogi, pre-mnogi obrnili svetu hrbet, ko so videli črno nevhvaležnost in pa minljivost sveta, ter so rajši slu-žili Bogu, ki edini plača z bo-gatimi obrestmi vred do zad-njega vinarja.

Poleg Cezarjevega trga je trg cesarja Avgusta, nekdanj slavnega vladarja rimske drža-ve, za čigar vlade je bil rojen Jezus Kristus. Tudi ta trg je v razvalinah in se še vidi mo-gočni ostanki Marsovega tem-plja, ki je bil bog vojne, in vidi-jo se še drugi kameniti ostanki nekdanj slavnega trga. Z zani-manjem sem ogledoval ostanke, ki spominjajo na slavo rimskih cesarjev, ter krenil naprej po cesti Via Impera, katero so ravn-o tedaj pripravljali za slavnostni triumf, ko bodo Italijani z veliko parado slavili zmago nad Abesinci. V ta namen so postavljali ob cesti velike odre z sedeži, ki so se raztezali vse od Cezarjevega trga pa tja do Koloseja. Raz teh odrov naj bi potem ljudje gledali slavnostni triumf Mussolinija in njegove vojske.

Kako se je ta parada vršila ne vem. Ako pa bi hotel poča-kati še par dni v Rimu, bi jo bil gotovo lahko videl, ampak me-ni ni bilo za tisto triumfalno pa-rado in bi radi nje ne ostal niti pol ure dalj v Rimu. Mislim pa sem si, ko sem gledal te pripra-

ve: kaj bi rekli nekdanji res-slavni rimski cesarji in vojsko-vodje, kot so bili: Julij Cezar, Avgust, Vespazijan, Tit, Tra-jan, Avrelj, Sever, Dioklecij-an, Konstantin in drugi. Prav gotovo bi si od sramu zakrili obraz nad takimi triumfi Mus-solinija in njegovih vojakov, ki so si podjarmili bese in po ve-čini še s sulicami in drugim pri-mitivnim orožjem oborožene Abesince, nad katere so šli z vsem najmodernejšim vojnim mehanizmom in orožjem, z je-klenimi tanki, težkimi moderni-mi topovi in cele jate zrakoplo-fov, iz katerih so metali bom-be. Take zmage res niso prav nič v skladu z nekdanjimi rim-skimi zmagami, katerim bi se nekdanj zmagovite rimske ko-horte na vse grlo smejale. S ta-kimi triumfi se le onečesača kraj, po katerem so nekdanj ko-rakali v triumfu veliki rimski vojskovodje in njih armade.

In kar je zbujało mojo po-zornost so bili veliki, od daleč vidni zemljevidi, na katerih so Italijani kazali zgodovino Ita-lije v raznih dobach. Pa ko bi to kazali od zedinjenja Italije, pač pa so jo kazali vse od usta-novitve Rima, od Romula, po-tem veliko rimsko cesarstvo v raznih dobach in tako naprej, vse do današnjega časa. Pač brezmejna baharija z nekdanjo rimsko državo.

Z ogledovanjem teh priprav se nisem mudil, le kar sem jih videl mimogrede. Svoje korake sem nameril proti Koloseju, od tam pa k cerkvi sv. Klementa, ki se nahaja ne daleč od Kolo-seja. Ondi sem hotel ogledati kraj, kjer so pokopali velikega slovanskega apostola sv. Cirila ter druge znamenitosti te cerkve.

Cerkev sv. Klementa ali Kle-mena je zelo stara ter častitlji-va stavba in je ohranila značaj prvotnih krščanskih cerkva. Tu v tej cerkvi počiva sv. Klement,

ki je bil tretji papež za sv. Pe-trom. Mučeniško smrt je pre-trpel za časa cesarja Trajana, ki je dal sv. Klementa pregnati na nek oddaljeni otok, kjer je moral z drugimi jetniki vred delati v rudniku. Tam je pre-našal vse gorje ter bodril on-dotne kristjane k stanovitosti v veri, končno so ga obsodili na smrt, mu privezali na vrat sidro ter ga utopili v morju. Njegove svetniške ostanke je potem na-šel po velikem trudu sv. Ciril v Hersonu v današnji vzhodni Rusiji. Od tam sta jih potem z bratom sv. Metodoma nesla v Rim, kamor ju je poklical pa-pež sv. Nikolaj v zadevi slovans-kega bogoslužja.

Sveta brata sta prispela v Rim leta 867. Ker je med tem, ko sta bila na potu, papež sv. Nikolaj umrl, ju je sprejel novi papež Hadrian II., ki je sprejel slovanska apostola zelo sloves-no. Ko je papež zvedel, da ne-seta s seboj svetinje sv. Kle-menta, jima je šel naproti z vso duhovščino in ljudstvom, ter ju častno pozdravil. V spodnji cerkvi sv. Klementa kažejo sli-ko, ki je iz 11. stoletja ter pred-očuje ta slavnostni sprevod s svetinjami sv. Klementa, katere neseta sv. Ciril in Metod, poleg njiju pa stopa papež Hadrian II. To sliko sem si tudi ogledal, ki nazorno predočuje ta dogo-dek. Telesne ostanke sv. Kle-menta so položili v tej cerkvi, ki je bila njemu posvečena, ter se ondi nahajajo pod glavnim oltarjem še dandanes.

S tem, da sta prinesla sveti-nje sv. Klementa, sta dobila v Rimu velik ugled, tako pri ljud-stvu kot pri duhovščini, zlasti pa pri papežu. Toda sv. Cirila, ki se je za to toliko trudil, ni bilo usojeno, da se kaj dolgo veseli sadov svojega truda; do-zorel je za nebesa in Bog je od-ločil, da pokliče svojega zve-stega služabnika k sebi, a telo pa naj počiva v papežkem Ri-mu, kateremu je na dal biser: ostanke mučenca sv. Klementa. Sv. Ciril je zbolel in kmalu po-tem umrl. Pred smrtjo je objel svojega brata Metoda ter ga prosil, naj nikar ne zapusti Slo-

vanov, prosil, naj Metod ne gre v samoto kakor je želel, ampak naj gre k Slovanom in jih po-učuje in vodi k Bogu. Tako je prosil veliki učitelj Slovanov svojega brata Metoda! Zelo so mu bili pri srcu ti ubogi prezi-rani Slovani, za katere se je on tako trudil ter jim oskrbel slovanske bogoslužne knjige, po-skrbel jim slovanske črke, vse je skušal napraviti za Slovane. S težkim srcem jih je zapuščal, in ko je ugaševalo njegovo oko, je prosil in molil zanje v več-nem Rimu. In sv. Metod je umi-rajočemu bratu obljubil in tudi držal to svojo obljubo.

Papež Hadrian II. je določil za sv. Cirila prav papežski po-greb, toda Metod pa gre in po-prosi papeža, da mu dovoli, da vzame bratovo truplo s seboj v domovino, čemur se je papež končno vdal ter mu dovolil vzeti bratovo truplo s seboj in na-ročil napraviti tozadevno krsto. Tu so se pa zbrali škofje in ljudstvo ter prosili, da se dra-gega pokojnika pokoplje v Ri-mu. Papež Hadrian II. je dolo-čil, da se ga pokoplje v cerkvi sv. Petra v papežkem grobu. Tu je pa prosil Metod, da če se ga pokoplje v Rimu, naj se ga potem pokoplje v cerkvi sv. Klementa, za čigar ostanke se je tako trudil. Tej želji je pa-pež ustregel. Pogreb sv. Cirila ni bil kakor žalni sprevod, pač pa kot zmagoslavni sprevod svetnika, ter so ga kot takega pričeli častiti takoj po smrti.

Iz tega stališča je mene pred-vsem zanimala častitljiva cer-kev sv. Klementa, ki je posve-čena s stopinjami naših slovans-kih apostolov in kjer je poči-val tudi sv. Ciril. Kje so danes zemeljski ostanke sv. Cirila, ne ve nihče. Kakor se sodi so izgi-nili leta 1798, ko so bili tam francoski vojaki, ki so se nasta-nili po raznih rimskih cerkvah, katere so tedaj plenili in takrat so najbrž vzeli tudi ostanke trupa sv. Cirila. Nekateri pa še vedno domnevajo, da se bo še morda dobilo kje njegove ostanke. V 11. stoletju so bili njegovi ostanke prenešeni iz spodnje cerkve, kjer je bil nje-gov grob, v zgornjo cerkev in se naposled preselil v Ljublja-no, kjer je zmanjkalo. Nekaj manjših svetinj, katere so vzeli iz njegovega groba v 16. sto-letju, hranijo na Velehradu, v Brnu in Pragi in pa v cerkvi sv. Jeronima v Rimu.

Papež Leon XIII. je dal v gornji cerkvi sv. Klementa na-praviti prav lepo kapelo v čast sv. Cirila in Metoda, katero sem tudi ogledal. Velika oltarna sli-ka predstavlja Leona XIII., ki izroča Kristusu sv. Cerkev, ob strani pa stojita sv. Ciril in Me-tod v škofovskem ornatu. Zgo-raj je Sv. Duh ter nebeški Oče, obdan od trume angeljev. Na desni kapeli je naslikan prizor, ko sveta brata pred papežem Hadrianom in pa zborom ško-fov zagovarjata slovansko bo-goslužje, na levi strani je pa naslikan pogreb sv. Cirila. Ta kapela je prav lepa in naši ka-toliški Slovani, ki prihajajo v Rim, bi si jo morali ogledati, ter se priporočiti tema dvema zagovornikoma slovanske be-sede za kako boljše slogo med Slovan, kar bi ona dva brez-dvomno posredovala pri Bogu, ko sta se toliko žrtvovala za Slovane.

Tudi v spodnjo cerkev, kjer je bil grob sv. Cirila, sem stopil, tam sem si ogledal, kje je po-čival ta veliki slovanski filozof, ki je tako spretno zagovarjal in branil čast in veljavo slovans-kega jezika. Grobna slika predočuje Kristusa, sedečega na sodnem stolu, pred njim pa stoji sv. Ciril v mašni obleki, nad njim stoji angelj Gabriel, ki ga z desnico stiska k sebi, ob strani pa stoji sv. Klement. Na drugi strani od teli stoji sv. Metod, poleg njega pa apostol sv. Andrej. Pod sliko je še na-

pis iz tedanje dobe, ki je pa vsled starosti že tako poskodo-van, da ga ni mogoče prav raz-brati. Ogledal sem si še neka-tere druge slike in napise, ki spominjajo na sv. Cirila in Me-toda. Tako je ta cerkev prav lep spomin na apostola Slova-nov.

V tej cerkvi počivajo tudi te-lesni ostanki antiohijskega škofa sv. Ignacija, katerega so levi raztrgali v Koloseju. Gori na svodu je pa naslikano njegovo mučeništvo, ko ga trgajo levi.

(Dalje prihodnjic)

ANDREJ GABRŠČEK NA

ZADNJI POTI

(Nadaljevanje z 2. strani)

rodnega življenja. Izdal je svojo obširno zbirko "Narodne pripovedke v Soških planinah" ki so se razširile po vsem goriškem ozemlju. Zbiral je iz naše domače govornice vse izredne besede in obogatil z njimi Erjavčev zbirko, Pleteršnikov slovar, besedni zaklad naše materne govornice.

Kot brezkompromisnega nacionalnega politika so Gabršček mnogi nasprotniki osovra-žili in ga preganjali do besno-sti, a on ni nikdar klonil. Bil je pač borben človek in trdno prepričan, da se ideje, za ka-tere se je boril, morajo ures-ničiti. Ob mobilizaciji so ga z mnogimi njegovimi zvestimi somišljenosti zaprli v kazema-te goriškega gradu, pač naj-boljši dokaz, da je bil Gabršček mož najčistejšega jugo-slovanskega rodoljublja. Vedno je čuval nad njim oko posta-ve, je ustavilo vse njegovo ča-sopisje, vojna pa je uničila vsa njegova podjetja. Inter-nirali so ga na Wagni pozneje v Woellensdorfu in slednjič na Dunaju. Tu je sodeloval po-tem v mnogih pomožnih usta-novah za goriške begunce in je napravil mnogo dobrega vsem, ki so se obrnili na njegov na-slov.

Po prevratu je živel Andrej Gabršček več let na Dunaju in se naposled preselil v Ljublja-no, kjer je tudi izdal svoje ve-liko delo "Goriški Slovenci," s katerim je postavil ob 70 let-nici rojstva (1934) svojemu 50 letnemu javnemu delova-nju najlepši spomenik. Se do zadnjega so ga šteli med svoje sodelavce mnogi slovenski ča-sopisi ter je spadal v tem ozi-ru med najstarejše slovenske novinarje. Kot človek je bil po značaju jasev in odkritosrčen, šaljiv in vedno dobro razpo-ložen ter v družbi vedno zelo dobrodošel. Najraje je občeval z mladino in je, čeprav je stal s svojim glavnim delom daleč, časovno gledano, zadaj je pa jasno in točno ocenjeval dana-šnji položaj in razmere, da je bilo mlajšim z njim lahko in so se čutili, kakor bi bili v družbi s sebi enakim.

Gabrščku, kot enemu izmed najvažnejših buditeljev narod-ne zavesti in borca za pravice goriških Slovencev bomo ohrani-li trajan spomin.

MALI OGLASI

Odda se stanovanje

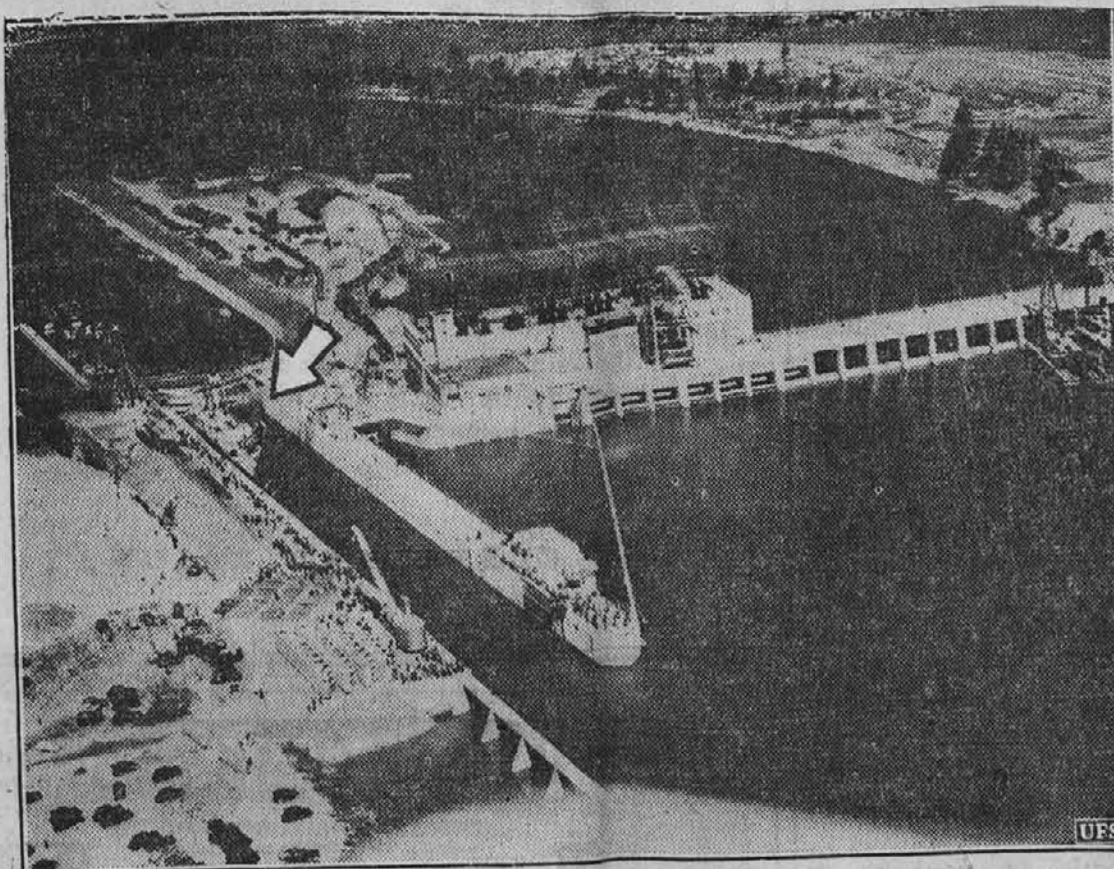
obstoječe iz 4 sob, kopališče. Vprašajte na 965 Addison Rd. (168)

Avtomobil naproday

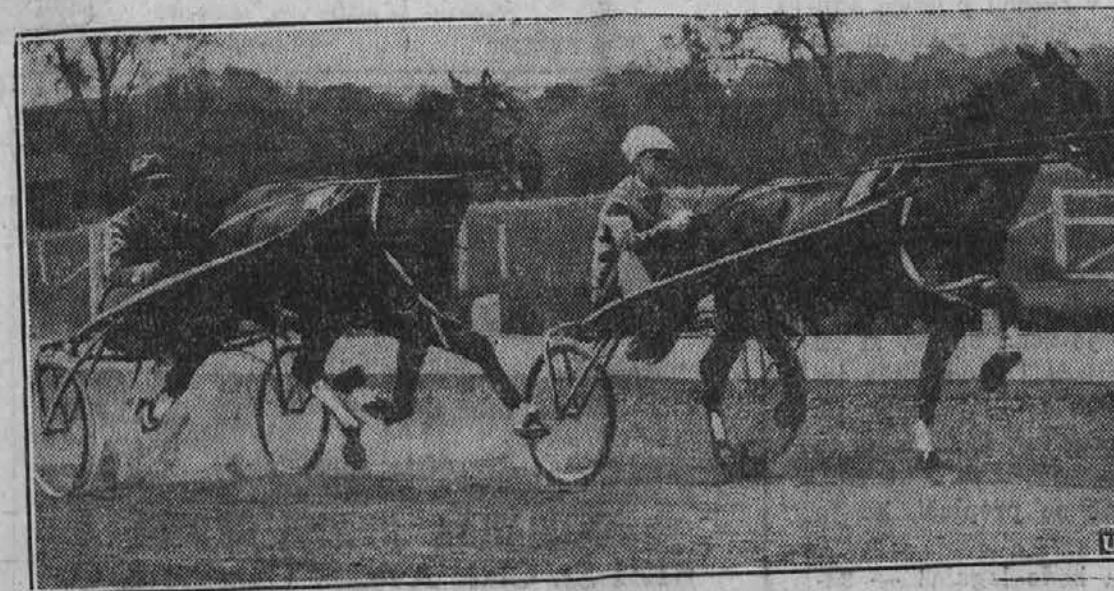
Naprodaj je Oldsmobile, 2 door sedan, dobro ohranjen, malo vožen. Se proda samo za \$40.00. Vprašajte na 1116 E. 72nd St. (170)

Delo dobi

mož na farmah, ki je sposoben in mora znati ravnati s konji. Ali pa se sprejme zakonski par, ker potrebuje se oba. Zglasi naj se pri Joe Kovach, R. F. D. 2, Chardon, O. Ali pa naj piše in pridem sam ponj. (170)

Bonneville jez na reki Columbia, je danes največji na svetu. Pšica kaže parnik Charles I., ki je plul od Vancouver, Wash., do Dalles, Oregon, po novo izkopen kanalu in skozi zatvornice tega jez.

Prizor iz konjske uprežne dirke v Goshen, N. Y. Med drugimi sta tekmovala tudi Roland Harriman in njegov nečak T. Gerry. Nečak je premagal svojega strica.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

— Kaj hočeš od mene? —
sikne on. Denarja? Kot da ne
bi bil svojega premoženja že
davno zapravlil! Tu, glej, evo
tvoje pobotnice! Sam si podpi-
sal!

Lopov gre k svoji pisalni mi-
zi in mi od daleč pokaže neki
papir.

Na njem je bil moj podpis,
seveda ponarejen.

— Lopov! — zakričim in mu
zagrozim s stisnjeno pestjo. —
Videla se bova pred sodnijo.
Ne boš mi ukradel, kar mi je
mati zapustila.

— Toda vendar mi je denar
ukradel. Tožil sem ga. On pri-
nese kot dokaz moje potrdilo.
Podpis je bil tako dobro ponar-
ejen, da niti strokovnjaki ni-
so potrdili nasprotnega.

Sodnik zahteva od brata pri-
sego. On prišeže, da mu je iz-
plačal moj denar — a jaz sem
postal berač.

Od onega časa sem padal ve-
dno globlje. Zaročenka me ni
marala več, toda ker je bila
v drugem stanju, sva se poro-
čila. Živela sva samo kratko ča-
sa skupno.

Rodila se nama je hčerka.
Sedaj mora biti lepa, kakor
tudi mati. Dala sva ji ime Fe-
dora.

— A ne veste, kaj je in kje
je vaša hčer? — ga vpraša Hu-
go.

— Ne vem! — odvrne Ja-
godkin. — Čim se je dete ro-
dilo, sem se ločil s svojo po-
rodico. Nato sem zapustil
umetnost in odšel v Petrograd.
Kakšen posel ste si izbrali?

— ga vpraša Hugo.

— Postal sem človek, ki gre
na delo, ko se spusti mrak. To-

da sedaj vas bodem odvedel
v neko čudno društvo. Ti lju-
dje me imenujejo "komedijan-
ta." Če ste pametni boste tu-
di vi kmalu z njimi služili de-
nar. Hočete li?

Hugo se je obotavljal. Ve-
del je, da stoji sedaj na raz-
potju. — Spomni se, da si ba-
ron Palen, — mu je govoril
neki notranji glas. Izberi ra-
je smrt.

Toda Hugo se je bal smrti.
— Grem z vami, gospod Ja-
godkin! — reče on. Za svet
sem itak izgubljen. Sedaj mi
je cilj: Denarja!

Še nekaj sto korakov in ona
vstopita v neko temno hišo v
predmestju. Komedijski pove-
de Huga na dvorišče, ki je bi-
lo polno vsakovrstnih zabojev
in sodov. Morala sta se prer-
niti skozi vse te predmete.

— Ljudje, ki se tu sestaja-
jo, se boje policije. Zato je
namenoma vse to tako raz-
metano.

Končno prime komedijant
Huga za roko in ga povede sko-
zi ozka vrata po strmih stop-
njicah o temni podrum. Pri-
spevši do nekih železnih vrat,
potrka Jagodkin sedemkrat.
V majhnem oknu se pojavi
bradato lice.

— Kdo je prijatelj tihotap-
cev? — vpraša zamolkel glas.
— Noč, — odvrne Jagodkin,
— noč in zvezde.

— Koliko zvezd sije sedaj
nad Rusijo?

Komedijant pove neko števi-
lo, ki je bilo po vsej priliki
njihovo geslo.

Vrata se takoj odpro in ona
vstopita.

Hugo se najde v elegantni,
sijajno razsvetljeni dvorani.
Za mizami so sedeli ljudje,
dobro in slabo oblečeni, kakor-
koli. Zdelo se je, da tu ni raz-
like med siromaki in bogata-
ši.

Pri nekaterih mizah so jedli,
pri drugih kvartali. Pred mno-
gimi igralci so ležali kupi ban-
kovec in zlata.

— Sedaj, mladenič, sedaj
boš zvedel, kje se nahajaš, —
reče Jagodkin začudenemu Hu-
gu. — To je tihotapska petro-
gradska borza. Da, čudi se! V
tej dvorani se sklepajo milijon-
ske kupčije.

— Večina od njih se bavi z
nevarnim poslom: tihotapst-
vom robe preko meje. Toda ni-
so tu samo tihotapci. Sem pri-
hajajo tudi obmejni stražniki
in častniki, trgovci i. t. d.

— A kaj ste vi? — vpraša
ga Hugo. — Tihotapec ali tr-
govec?

— Jaz sem posredovalec.
Jaz peljem tihotapca k onemu,
ki ga potrebuje.

— He, komedijant! — se sli-
ši neki glas. — Imaš li časa,
da ti nekaj povem?

Jagodkin se obrne in reče
visokemu, plavalasemu člove-
ku, ki ga je klical:

— Vi veste, gospod, da sem
vam vedno na razpolago. —
Ne, mojega spremljevalca ni
treba nezaupno gledati. Porok
sem za njega.

— Dobro. Potem bova hitro
končala svoj posel, — reče tu-
jec. — Moram spraviti za ve-
liko petrogradsko trgovino tri-
sto zabojev blaga v Šlezijo.
Toda ne bi se rad spustil z
malimi tihotapci. Je kdo od
večjih tu?

Komedijant trenotek pomi-
sli. — Ralinov, krvi žejen pes,
je ravno prost.

— Zakaj se imenuje tako?
Je v resnici tako krvi žejen?

— ga vpraša tujec.

— Ne, — reče Jagodkin. To-
da vsaki njegov tihotapec vo-
di s sabo psa. To radi tega,
ker so dobri v borbi, a razen
tega lahko nosijo tovore.

— Torej, dobro! Blago mo-
ra biti brezpogojno koncem
meseca v Šleziji. Kalinov lah-
ko sprejme blago od Margolin-
skega. Samo še rabim osebo,
ki bi spremljala vlak in ure-
dila na meji stvar s cariniki.

— Ta človek stoji pred va-
mi, reče komedijant. — Moj
prijatelj je človek, ki zna go-
voriti s cariniki.

Hugo je hotel protestirati,
toda Jagodkin mu vpade v be-
sedu.

— Hočete li stvar prevzeti?

— vpraša neznanec Huga.

— Seveda, on sprejme, —
odgovori mesto njega Jagod-
kin.

— Vi boste, torej, v treh
dneh prišli sem, — reče ne-
znanec. Tu imate aro.

Neznanec da začudenemu
Hugu trideset rubljev in odi-
de.

— Naj to sprejemem? —
vpraša Hugo svojega novega
prijatelja.

— Ako nočeš, vrni denar,
— reče Jagodkin. Toda to je
najboljša pot, da odideš iz
Petrograda. Ko predaš blago
v Šlezijo, se ti ni treba več
vrniti v Rusijo.

— Dobro, torej, reče Hugo
in hoče spraviti denar.

— Stoj, prijatelj! — reče
Jagodkin. — Polovica pripada
meni. — Ha, ha! kaj se čudiš
mladenič? — Zastonj ni nič.
To je moja taksa za posredo-
vanje.

Njegovo pozornost odvrne
scena, ki se je sedaj odigrala.
Štirje možje, tihotapci, so
prinesli človeka, zvezanega na
rokah in nogah.

— Sem, tovariši! — zakli-
če eden izmed njih. — Sodi-
mo tega izdajalca!

V dvorani zavladala grobna
tišina.

— Izdajalec, — se zaslišijo
klici. — Kje je in katerega to-
variša je spravil v nesrečo?

— Poslušajte, prijatelji,
— pravi neki ogromni tihotapec.
— Vi vsi ste poznali našega
tovariša, ki smo ga radi nje-
gove hitrosti imenovali "je-
len"?

— Poznamo! — zavpijejo
tihotapci. — Kaj je z njim?

— Nikdar več ga ne bomo
videli, — nadaljuje orjak. —
Našel je smrt in to radi črne
sramotne izdaje.

Od vseh strani se zaslišijo
divji kriki.

— Vzdignite tega psa, ki
leži tu! — Evo ga, pogledajte
ta izdajalski obraz! — nada-
ljuje tožitelj.

Trideset rok dvigne stepeno
telo izdajalca.

— To je Stanislav Jankovič,
— reče tožitelj. Izdal je naše-
ga tovariša obmejnim stražni-
kom in dobil zato nagrado.

Divji krik nastane po teh
besedah. Tihotapci se vržejo
na Jankoviča, toda tožitelj
zavpije:

— Pustite ga, ne bomo ga
ubili! Sodili ga bomo, kakor
je naš stari običaj. Razvezite
ga! Naj se brani!

Bil je v resnici pijanec Jan-
kovič. On sklene roke in za-
kliče:

— Poslušajte me! Ni res,
kar pravijo. Naj mi dokažejo,
da sem izdajalec.

— Dokazali ti bodemo, lo-
pov! — zavpije tihotapec, ki
je stal pri njem. — Poglej
tja in povej, da ni resnica!

— To je žena onega, ki ga
je lopov izdal! — zakliče to-
žitelj. — Pridi bližje, žena, pa
nam pripoveduj, kako se je to
zgodilo!

Jankovič se preplaši, ko jo
ugleda.

— Ona bode lagala! — za-
kliče on. — Ona me sovražila!

— Molči! — zavpije toži-

telj. — Želim slišati to ženo,
a ne tebe!

— Toda ona ne bo govorila
resnice! — vzkligne Jankovič.

Toda tihotapčeva žena zav-
pije, da se je razlegalo po
dvorani:

— Hočeš li reči, da lažem,
lopov! Mar hočeš tajiti, da si
nekega večera prišel k nam
in pozval mojega moža, da pre-
nese pošiljko kavijara iz Alek-
sandrova čez mejo? Moj mož
je pristal, ker smo ravno dobili
dete, pa smo rabili denarja.
Ko se je podal na pot, je že
slutil nesrečo. On me objame
ter reče:

— Meni je, žena, kot da se
ne bova nikdar več videla!
Jaz ga objamem in zapro-
sim: dovoli tedaj, da grem s
teboj.

Končno on pristane. Odpe-
ljala sva se v Aleksandrovo,
odkoder bi morala prenesti po-
šiljko na nemško mejo in tam
sva srečala tega lopova. On
nama preda blago, a ko sva
ga zaprosila, da nama izplača
nagrado za najin nevaren po-
sel, nama odgovori, da bova
dobila denar šele tedaj, ko bo-
va prinesla potrdilo od nem-
škega trgovca, da je blago v
redu sprejel.

Šla sva torej na pot ob oba-

li Visle. Noč je bila temna,
tako da nisva videla niti pr-
sta pred očmi.

Naenkrat naju napadejo ob-
mejni stražniki in istočasno
poči pet strelav.

Ena krogla zažvižga mimo
moje glave. Tedaž slišim po-
leg sebe ječanje inz ačujem,
kako mi s težko muko reče
moj mož:

— Jaz sem ranjen! — Hi-
tro! Podpri me, da prideva zo-
pet do reke. Mogoče se nama
posreči tam skriti!

Objela sem ga s svojimi ro-
kami ter ga ponesla. Kri, ki
je tekla iz njegove rane, mi
je kapala po roki.

Prispevši do reke, ga skri-
jem pod vrbo. Pogrnila sem
ga s svojo obleko, da se ogre-
je, toda on je postajal od tre-
notka do trenutka vse hladnej-
ši.

Ko tako ležim s trepetajočim
srce, slišim naenkrat, da se
približujejo stražniki, ki so na-
ju iskali. Niso naju našli in
so najbrže mislili, da sva našla
smrt v valovih Visle.

Tedaj zaslišim, da mi pravi
moj mož:

— Jankovič naju je izdal!
Proklet naj bo!

— To so bile zadnje besede
mojega nesrečnega moža.

Cleveland ploška tej MILIJON-DOLARSKI izboljšavi s svojim obiskom

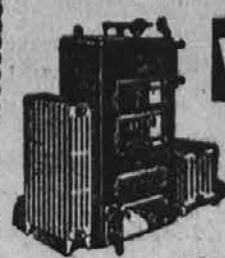
Greater Cleveland je z veseljem sprejel nove
motorne buse!

Veseli smo števila čestitk, ki smo jih dobili
pismeno in po telefonu. Toda naklonjenost je
aplavz, ki se izplača.

In publika aplavdira zelo radodarno z na-
klonjenostjo na teh 125 finih stream-črtanih,
zračnih vozilih. Tisoče ljudi se jih poslužuje
vsak dan, ker so opozorjeni vsled njih luksuz-
nosti, gladkosti, njih udobnosti in razkošnosti.

Ako še niste poskusili teh novih vozil, stopite
v enega danes. Tudi vaša naklonjenost je po-
trebna, da pomaga vršiti nadaljno izboljšavo,
nadaljno modernizacijo vaše javne transpor-
tacije.

THE CLEVELAND RAILWAY
COMPANY

WOLFF HEATING CO.

Telefon:
GLENVILLE
9218

AMERICAN RADIATOR PRODUCTS

naš največji clevelandski razpečevalci

Vroč zrak, para, gretje z vročo vodo in

ventilacijski sistem instalirani.

F.H.A. odplačila—3 leta za plačati

Nobenega plačila takoj.

Proračun zastonj. — Sprejemamo naročila isven mesta.

Popravila in razni deli znižani v ceni.

Vprašajte za našega slov. zastopnika.

715 EAST 103rd STREET

CLEVELAND, OHIO

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

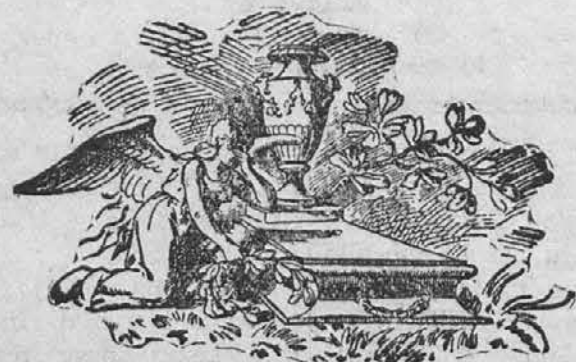
ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$ 2.00**

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6121 St. Clair Ave. — Cleveland, O.

NAZNANILO IN ZAHVALA

V bridki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prija-
teljem in znancem prežalostno vest, da smo za vedno iz-
gubili našo preljubljeno in nikdar pozabljeno mater, hčer
in sestro

Mary Bruss

ROJENA ZAMAN

Ki je preminula dne 16. junija 1938 v starosti 44 let, rojena
v Clevelandu, O.

K večnemu počitku je bila položena dne 30. junija,
1938, iz Frank Zakrajšek pogrebne kapele v cerkev sv. Vi-
da in po opravljeni zadušnici na Calvary pokopališče.

V globoki hvaležnosti si štejemo v dolžnost, da se
najpristrčneje zahvalimo Rev. Max Sodji za opravljene cer-
kvene pogrebne obrede.

Prisrčna hvala vsem, ki so nam bili v tolažbo ter
nam kaj dobrega storili ob času žalosti, kakor tudi vsem,
ki ste jo prišli pokropiti, vsem, ki so bili in molili ob krsti
ter se udeležili pogreba.

Obenem tudi lepa hvala članicam društva Danica št.
11 SDZ in podružnice št. 10 SZZ, ki so se udeležile skup-
ne molitve ob krsti in jo spremlje k večnemu počitku.

Iskrena hvala naj velja vsem, ki so podarili krasne
vence v blag spomin pokojni in sicer: Mr. in Mrs. Frank
Levar and family, Mr. in Mrs. Joseph Okicki, Mr. in Mrs.
Frank Karr, Mr. in Mrs. James Jakse, družina Anton
Bruss, Mr. Joseph Grbec, dr. and Mrs. A. L. Garbas, Mrs.
Frank Marinčič, družina Frank Grebenc, E. 55th St., Mrs.
Marie Skok, Mr. in Mrs. Nick Bohar, Mr. in Mrs. Joe
Baraga, Miss Anna Bah, Mr. in Mrs. Joseph Vidmar, St.
Clair Ave., Miss Elsie Klinek, Mr. in Mrs. Joseph Kuhar,
Mr. in Mrs. Andy Stupak, Miss Margaret Stefanko, Mr.
Pete Srnovrnik, družina Frank Čepul, Mr. in Mrs. A. D.
Thiel, Mr. in Mrs. H. J. DeWyer, Mr. in Mrs. John To-
mažič in družina, Mr. in Mrs. Emil Bukovec, Mr. in Mrs.
Charles Kohler, Mr. in Mrs. Louis Slapnik, Mr. in Mrs.
Louis Oblak, Mrs. Kotarski, Mrs. Anna Blatnik in druž-
na, družina Mr. in Mrs. J. Tekaucič, Mr. in Mrs. Frank
Kutnar, Mr. in Mrs. Florijan Kočevar, Mr. in Mrs. Gla-
van Jr., Mr. in Mrs. Jos. Stampfel in Bobby, Goldhamer
Inc., Slovenska ženska zveza podr. št. 10, Northeast Ama-
teur Radio Club.

Prisrčna hvala tudi sledečim za darove za svete maše:
Mr. in Mrs. O. E. Kallman, Mrs. Anton Dolgan, Mrs. The-
resa Frank, Mrs. John Rusnov, Miss Valeria Romel, Miss
Florence Mikshe, Mr. in Mrs. Joseph James, Mr. in Mrs.
Joseph Bizjak, Mrs. V. Grdlnik, Miss Josephine Marin-
čič, Mr. in Mrs. Martin Jerič Jr., Louiza Smolich, Dominic
Iaflice, Mrs. J. Berzin, Mrs. John Kausek, Mrs. Frances
Mihelčič, društvo Danica št. 11 SDZ.

Prav lepa hvala tudi vsem, ki so dali svoje avtom-
bile brezplačno na razpolago pri pogrebu in sicer: Mrs. J.
Kuhar, Mr. Joseph Vidmar, Mr. John Dolenc, Joe Stra-
žisar, Frank Strnad, Jos. Kmett, Miss Krants, Nick Bohar,
Frank Čepul, Mrs. Florence Peterson, Alton D. Thiel, Jo-
seph Grbec, Mr. in Mrs. A. Dolgan, Mrs. Frank Marinčič,
John Rusnov, Mr. in Mrs. John Kordic, Joe Tekaucic Jr.,
Dominik Krašovec, Frank Karr, Mrs. Fred Bomen, John
Tomažič.

Ravno tako tudi lepa hvala Mr. Jim Sepic, Mr. John
Dolenc, Mr. Anton Bavec, Mr. Frank Jeric, Mr. Christ
Mandel, Mr. Jos. Zabukovec, ki so nosili krsto in polo-
žili pokojno mater k večnemu počitku.

Enako tudi lepa hvala vsem za poslano pismo so-
žalje.

Iskrena hvala Frank Zakrajšek pogrebniemu zavodu za
izvrstno vodstvo pogreba in za vsjo prijazno naklonjenost.

Tebi, preljubljena in nikdar pozabljena mati, hčer in
sestra, pa v globoki žalosti nad Tvojo bridko izgubo želimo,
da počivaš v miru po prestopnem zemeljskem trpljenju.
Večna luč naj Ti sveti ter lahka naj Ti bo rodna zemlja.

Žalujoci ostali:

Albert, Edward, sinova

Dorothy, hči

Lillian, Mary, sinah

Frank Zaman, oče

Anna Okicki, Amelia Levar, Alice Karr, Veronica Jakse,

Caroline Kallman, sestre

Cleveland, Ohio, 20. julija, 1938.

V SPOMIN

DRUGE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA DRAGEGA MOŽA
IN OČETA

Joseph Zabukovec

kateri nas je za vedno zapustil dne
19. julija 1936.

Let je dvoje že minilo,
kar med nami več Te ni,
truplo sniva pod gomilo,
duh pa Tvoj še zdaj živi.

V srcih naših še ljubice
nosimo spomin še Tvoj,
dokler nit življenja steče,
ko spet združimo se s Teboj.

Žalujoci:

Antonija, soproga
Joseph in Antonija, otroka
Cleveland, Ohio, 19. julija 1938.

LOUIS OBLAK

TRGOVINA S POHISTVOM
Pohistvo in vsa potrebščina
za dom.

6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978

VLOGE v tej posojilnici

zavarovane do
\$5000 po Federal
Savings & Loan
Insurance Corpora-
tion, Washing-
ton, D. C.

Sprejemamo osebne in druž-
vene vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Ave. HEnd. 5670